

Latweefch u Awises.

Nr. 3.

Zettortdeenâ 16. Januari.

1858.

Jaunas finnas.

Muhfu Kungs un Keisers pawehlejis taisht taudu telegraves drahti, ko warr likt juhras dibbeni no paſchas Asias galla appaſch Beringakanahla us Amerikas gallu, ta ka nu itt ahtri ir tur warrehs finnas laift. Skattees Asias un Amerikas lantkahrte, tad redſei ſcho 4 juhdses ſchauro juhras zeku un zik leels tas ſallī mahlehts semmes-gabbals irr, kas Seemel-Ameriku Kreeveem peederr. Ta Enlenderu beedriba kas usnehmuees to dauds ſimts juhdses gareku telegraves drahti likt no Thrussemes us Seemel-Ameriku gare Jaun-Paudlanti pahr to leelo Atlantiku juheu, usnehmuees ir ſcho drahti likt Beringa kanahlā. No pehrnajahm Aviſehm finnafeet, ta Calenderi jau bij likkuschi Atlantikā juhrā labbu gabbalu no tahs drahtes, bet wehtras laikā to drahti leekoht ſchi pahrtruhke un ſchis darbs bij ja-atſtahj. Scho waſſar to atkal gribb fahlt. Taudu telegravi juhras dibbeni arri likkuschi 1857 no Sprantschu semmes us Awiku, garr Italias leelahm fallahm, Korſiku, Sardiniu, Siziliu us Alſchiru, un no Maltas fallinas nu leek pahr Widdus juhru us Egipti pahr Süezi us Sarkanu juhru un no turrenes appaſch Araberu juhru waddihs us Indiju. Tihri jabrihnojahs ko paſaule taggad eedrohſchinajahs un sinn taisht, un zik puhlejahs, kad tiklai pa wiſſu paſauli ahtri warr dabbuht finnas un ahtri ſreet.

No Rihgas. Rihgsineeki preezajahs, ta tee ar to leelo naudas baddu, kas zittos andeles pilſatōs tikdauds baggatus kaupmannus poftijs, Amburgā wairak ta 130 kaupmanni bankrotte krittuschi, — naw nihkuschi. Dascham gan irr leela ſlahde bijufe bet neweens naw nonihzis. Bet itt ta wiſſur, tapat ir Rihga taggad mas andeles un tigus noftittis

semmaks. 1856 Dezemberi kahdi 8 tuhſt. birkawi liunu ſwarrōs bij westi; 1857 Dezemberi tiklai 450 birkawi bijuschi us ſwarreem. Ir Rihga kahdi 5 tuhſt. zilwei ar grippu irr iſſirguſchi. Parise ſchi fehrga taggad itt nikna, un dauds ar to miſtoht.

No Neapeles. Wehl nahk finnas par tahm brefmahm ko tur zeetuschi ar to semmes trihzeſchanu. Taggad sinn wehl 45 weetas, kas brefmigi iſpoftitas. Gluschi nopohſtiti irr arri tee pilſati: Witschiana kur 2 tuhſt. zilwei nosisti, Saponara kur 3 tuhſt. zilw. un Montemurra kur 5 tuhſt. zilw. nosisti. Tai Gubernementi dihki, uppes un ſtrautini weetahm gluschi iſſikkuschi, weetahm pa jaunu zeku taggad tekk un jauni awoti zehluschees. Leeli warreni klints gabbali no fal-neem nolaufi un laukos eekrittuschi. Leeli wezzi oħfoli un kohki no semmes iſlaufi un krihtoht dauds zilweiſus nosiftuschi. Waldfschana ne warr beigt, teem nelaimigeem atlifikuscheem zilwekeem fuhtih maifi, apgehrbu, gultas, tektis un wiſſadas leetas, jo itt wiſſ tur irr nopohſtits! 1783 gadda tur bij wehl dauds niknaka semmes trihzeſchanu, jo tobriħdi wairak ta ſimts pilſati un zeemi fagruē un ſimtſtuħſtoschi zilweiſus nosiftuschi. Taggad tik ne iſtdeenas tur wehl ſemme trihž!! —

No Mailantes. Wezza leela Generala Radegla lihkis nu taps glabbahts ar Kehnina gohdu. Kahdi 40 Generali un tuhſtohts wirfneeku, ir leels karra wiħru pulks to iſwaddijs no Mailantes; tad pa dſelħes zeku to waddijschi us Wenedigu un us Wiħ-nes pilſatu, kur leelas gohda behres Keisers tam fataifa, itt ta kahdam Kehninam. Bij gan teizams wiħrs.

No Parishes. Us tahs leelas kummedixu meiſtereenes Racheles behrehm fafkrehjuſchi laudis ta ſkudras, fakka kahds ſimts tuhſtohts us kap-

peem bijis. Schi bij Juhdu tizzibâ, bet pa wissu pafauli zeenita mestereene.

No London es. Nu effoht isdeweess to warren leelu dampkuggi "Lewiatanu" til tahlu no krasta Temses uppê eelaist, ka jaw wissaplahrt irr uhdens. Wehl 15 pehdas tahlu fuggis jawesk, tad fahks peldeht. Gaida leelaku uhdeni uppê, kas winnu lai palihds nozelt no fliddahm.

No Paris es. 14tä Janvari astoonds walkarâ Keisers Napoleöns ar Keisereenii tilko peebräukschi pee leelo kummedina namma, kahdi 4 besdeewigi Italijas behgki sweeduschi breesmigas lohdes (bombes) us Napoleöna ratteem, leelâ lauschu pulka ekschâ. Lohdes pahrsprahgußhas, saplohsjußhas rattus, nosittuschaß abbus sîrgus, un ewainojußhas kahdu 132 saldatus un zilwekus, starp scheem 1 Generali 3 Keisera fullainus, 59 saldatus un 50 zittus zilwekus, kas lasarettes gull un 20 sîrgus. Patti Deewa schehliga rohla pasargujußi Keiseru Napoleönu. Wiana zeppure saplohsita, bet Keisers ar Keisereeni ne buht now draggati, tuhdat eegahjußchi kummedinu nammâ un tur meerigi valikkuschi lihds pußnakti. Ar leelu preeka gawileßchanu laudis Keiseru kummedindos apsweizinojußchi un pilfahts tuhdat ar preeka fwerezehm un lampehm gohdam gaismohts tappis. Wissas basnizâs Deewa kalposchanu turrejußchi un dseedajußchi: "Deews Kungs tew flavejam." Tohs besdeewigus laundarritasus, 3 no Italijas isdiftus dumpinekus un flepkawus, tuhdat fanehmuschi un to preekt 5 minutes preeksch tam jaw bij rohlas dabbujuschi un pee ta atradduschi arri tahdu nîknu lohdi. Leelâ lauschu pulka tohs zittus ne warrejußchi atrast un ta fchee rasbaineeki dabbujuschi sawu leelu grehku isdarriht! Polizeja par scheem flepkaweeem tahdu brihdi preeksch tam jaw bij sinnu dabbujusji no Belgeru semmes. Ak wai, kahdi zilweki gaddahs pafaulê!

No Amerikas. Sinneet ka tas laupitaju General Walkers Widdus Amerikâ taïs masâs Kostarikas un Nikarraguâs semmites til ilgi karru bij weddis, un ka uswarrehts tas aishbehdsis us Seemel Ameriku. Te nu wiñsch aktal halaffijis wissadus

wasankus un Dezemberi tam isdeweess ar fuggi fleppen nokluht us tahn pafchahm semmitehm grübedams fawus nedarbus tur fahlt no jauna. Bet tilko tur nokluis, Seemel-Amerikas fuggineeki to fanehmuschi un weddußchi atpakkat. Nu dsird ka aktal kluhschoht wassam un, ar leelaku spehku turpu dohşchotees. Woi tad ne gaddisees, kas tam dohs to pelnitu algu.

Pa Indiju wehl tas patâs un Enlendereem gan buhs darba deesgan. Tomehr nu jam wiss gattaws to karru fahlt ar Kinesereem, bet wehl skaidri ne sinn, woi Sprantschi es ar Enlendereem jeb woi fchee pafchi us sawu rohku fahks ar Kinesereem; jo fchee grübb Kineserus par to pahrmahziht, ka tee to Sprantschi miffionari Schapelehnu tik breesmig nokahwuschi (skattees Amises 1857 Nr.). Arn Sprantschi taifahs us karru prett Kokinkinas walsti Valkat-Indija, tur tee tohs nabbaga kristitus zilwekus par dauds waisagoht. — S.

No kahds Latweeschu matrohjis peedsihwojis.

(Statues Nr. 2).

Bet kahdas tur tahs weetas, kur muhju brahlie tik ilgi fabijis, to juhs grübbesees finnaht; es patâ ta waizaju pehz jaunas gudribas fahrigs. Tad jums ar preeku stahstischu. Tahla tahla weeta! No scheijenes arri bes fugga warretu nobraukt par semmi ween, bet kahd mehs par scheem seemas-swehtkeem favejeem labbas deenas atdohtum un raggus eeshestumees un kahd garr Daugawu us rihta yussi ween brauktum, un kahd muhju kehwite spehku skreet latru deenu dejmits juhdes, tas irr neddetâ septin' dejmits un mehnese trihssimts juhdes, un zella laiks buhtu un ohderes ne peetrubktu un pirksti woi deggus mums ne nosaltu) jo par fallu gan fmeelli us to zellu ne buhtu), woi tu sinni, draugs miblais, ka mehs par Jurgeem gan wehl ne buhtum aistappuschi us Amuras grühwu. Par pawaffari gan mums behdas ne buhtu, jo seema tur ittin lustigi stahw lihds wassaraß swehtkeem, bet ta kehwite fenn mums buhtu nokususi un gulletu kahda fneegi kuppeni, fenn mums buhtu bijuschi jagahda See

mela breechi ar teem leeleem raggeom un jajuhds preeskch muhsu kamanahm, ja schneenes wehl naw sadilluschas no ta tahla brauzeena, un kas sinn ar teem pascheem breecheem arri wairs ne westohs braukt un buhtu jajuhds Sibirias funni preeskchä, kas döllä fneegä ne fliekt, bet weegli ftreen pa wirsu. Tur, kahdas tuhstoschas un pahri simts juhdes no scheijenes, pee Kineseru rohbescheem muhsu fuggineeki pa tahaku, garraku juhras-zessu aigahjuschi, usmettahs. Jittin weegli nu ta usmehchanahs ne bija. Jo lai gan ta semme muhsu Keiseram peederr, tomeht tur lihds schim masa wal-diba. Mescha-laudis tur döshwo, pagani, nikni un wissuem fwechneekem eenaidneeki. Kä nu tee fuggineeki gribbeja ar masu laiwu pee uppallas pee-eet, ta tee mescha-laudis prettim ar wissadeem erohtscheem, un wissadeem schaujameem rihkeem, ar strekahn un bultazm. ar mettameem schkehppeem unduntscheem un til döshs nohst no mallas tohs Kreewus. Schee atyakkat us fuggi, panems kahdu leelu-gabbalu, ne no teem itt leeleem, tahdu mehrenu. Ohtru reisi pee mallas airejusches schauj weenu schahwenu. Tahdu pehrkonu tee mescha-laudis wehl ne bij dsiredejuschi, tahdu sibbeni wehl ne redsejuschi. Leelais gabbals til ko bij nokrahzees, mescha-laudis ar bailehm zitti pee semmes, zitti probjam. Mannija ahtri, ka scheem fwechneekem wirfrohka, leelaka gudriba un leelaks spehls. Pehz, kad Kreewi fahka pilsatinu buhweht un apzeetinaht, (Kreewi fauz frepostu), labbali ar teem mescha-laudim eepasinnahs un fadraudsejahs un wissadu andeli taisija. Bailigi gan un ehrmigi tee laudis is-skattahs: no auguma widdiweji; waigi dösleni, matti melli, azzis masas spulgofschas, nekahdas drehbes pehz muhsu mohdes, til ween kaschoka mundeerinsch, kaschoka biksas, kaschoka selkes, kaschoka sahbaki, kaschoka swahrki un, lai Deews pafarga! man dohmaht arri kaschoka kreksli, un, tawu ehmu! arween spalwa us lauka pufsi. Woi tad teescham tahds ne isflattisees ka lahzi, woi wils woi zits kahds mescha putnis. Kur tad arri nems linnu kreklus? platzhi gan leeli deewsgan, bet to-mehr itt nekahda lauku lohpschana ne rohnahs. To

ammatu ne mahk. Warrbuht us preeskchu Kreewi ismahzihs. Schee jau finnams, leeli meisteri jo wairak us dahrsu lohpschanu un arri tulicht pee jawnahm mahjahm semmiti fataishja un kapohstus un fatnes sehja. Bet nu winni, ar ko tad pahrtæk? Ar siwihm un ar meschaputneem. Amuras uppe leela, dands leelaka par Daugawu un baggata ar siwihm. Wissaplahrt leeli, leei kalni un pa wissahm eeleijahm, uppites un strautini tekk un siwju papilnam. Leelu meschu atkal papilnam, gan muhsu behrzes, gan muhsu egles, gan jo wairak tahs Wahzsemnes egles, kur seemä birst fluijas semmè. Tad wissadu mescha-putnu truhtums naw. Sché eedfishwotajeem gallas ehst un ahdas gehrbtees. Muhsu lohpu naw, ne gohwju, ne aitu, ne zuhku gandrihs ne sirgu. Tahdu til wairak us denas-widdus pufi fahk austees, filtakas weetä, kur gannibas. Pee Amura uppes tee Tunguhschi (tahds tas tautas wahds) lohpu un sirgu weetä tohs See-mela breechus turr un funkus. Ar scheem brauz ka furrä weetä un ka furrä laikä, tahs breechu mah-ties flauz, to gallu ehd. Us jakti un us fweiju leeli meisteri, pirme meddineeki. Lahtschus finn döshwus nokert un barroht ka zuhkas. Tas winneem tas gahrdakais zepets. Bet arri jehlu gasku kahdu reisi rihj semmè un döshwas siwis bahsch mutte. Ta radduschi maist nepasihst, miltus fawu muhschu naw redsejuschi, ja ne pee Kreewem; fahli nebruhke, jo nawa.

(Tuplikam wairak). A. B.

Sagta stikkis.

Berlinê brangi isgehrbts wihrs enahk baggata bohst eelschä pirkz zappuri. Ismeklejis to wiss-dahrgako, to leek us galwu un speegeli apluhko, woi buhs labba. Tai brihdi kahds sellis atrauj bohutes durwüs un to fungu pee speegela eraudfijis fahk to apsmeet, gahniht un til beskaunigi schimpeht, ka Rungs fadusmojees ar nuhju schim eet wirsü. Sellis pa durwim ahrä us elas behgdams lammodams breechus probjam — fungs ar nuhju parkat, abbi probjam, lauschu pulka nosuhd — ne finnas wairs no abbeam! — Ne bij nekahds fungs, bet saglu

meisteris ar fawu selli! Leelōs pilfatōs tahdu bleh-
nu meisteru aplam dauds un tur eegahjis, tewim
jaturr prahs, azzis un auſis allasch mundras, ja
ne gribbi peekrahpts tapt.

S.-j.

Wissjaunaka finna.

No Jelgawa s. Us Keiser a pawehleschanu
no 28ta Dezembera d. tas Stahtsrahts Kubē,
kas lihds schim pee muhsu zeen. General-Guberna-
tera funga bijis ihpaschā ammatā, eezelts tappis par
Kursemmes Wize Gubernatoru. S.-j.

Sluddinashanas.

Swaignes deenā wakkā Skrabbes frohgā no stedde-
les Katrines muishas Glittu Dampu fainueekam irr is-
sagts prahws, bruhns sirgs, 7 gad. wezs ar appaku
baltu bleffiti un us Bauskes püssi aibraukt. Kas to
sagtu sirgu peerahda, dabbuhs 10 rubl.

Tai nakti no 31 Dezembera us 1 Janwari irr is Stal-
bes muishas Wezstahrasta mahjās veedarbā, 12 gaddus
wezza ēchwe, — no widdeja anguma, breschu-fpalwā
ar baltu asti un tadtahmī paschahmī frehpēhm, kas us
freisu püssi stahweja, — woi nu issagta woi patte isgah-
juſe un nosidduſe. Tam, kas s̄ho kehwī fatwehris jeb
lahdas flaidras finnas par to Bihrina muishā, Krim-
muldas draudse warretu usdoh, peenahlamu pateizibas-
malku apföhlā

M. Leepin, 1
Bihrina muishas dahsneeks.

Labbus akmān-ohgħes preefch kallejeem warr dabbuht
pirkt par leħtu malku pee

Otto Gūntera un dehla,
Latweeschu basnizaj prettim.

3

No Stalgenes frohga lihds Jelgawai brauzoh Barona
Hahna zeenmahei us zetta iskrifti portmonnai ar 214
fudr. rubuk. papihra naudas: prohti 2 papihri pa 1 simb
rubl. 1 desmits rubl. un 4 pa 1 rubl. Kas to naudu
nodohs Jelgawa Salta-eelā, Steinholtes nammā pee
Hahna zeenmahtes, dabbuhs 40 ru b. pateizibas naudas.

2

No Kabilles pagasta teefas tohp wissi, furxem lab-
das präffishanas jeb mantoschanas, pee taħs, ta pee
Kabilles peerakfita, schē nomirruſcha, zittureiſ bijuſcha
kutschera Zahna Mutscha faulta Endera, attaħlas
mantas buhtu, — jaur sħo uzażinati, lai 6 neddeku
starpa, bet wissweħla lihds 31 Janwari 1858 pee
sħihs pagasta teefas ar ristgħażu peerahdışchanah
peemeldejabs, jo pehz sħi weeniga isfleħgħas tar-
mina wissas weħla kas präffishanas waqt ne tapx
pennetas un par negeldigħam ußflattit. Ta tohp arri
wissi tee, kas tam nomirruſcha weħl fo parradha bnantu,
uzażinati, schē peemeldees, jo weħla li teem pehz l-
kumexx kritiħihs mafha.

Kabilli, tai 16. Dezemberi 1857.

(Nr. 396.)

Fritz Wahwer, pagasta wezzafajis.

E. Junghahn, teef. skrihw.

Labbibas un prezzi tirgus Rihgā tai 11. Januari un Leepajā tai 11. Januari 1858 gadda.

M a k f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.		M a k f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	R.	R.	R.		R.	R.	R.	R.
1/3 Tfħetw. (1 puħru) ruđsu . 180 —	1	90	1	60	1/2 puddu (20 mahṛz.) dselses . .			—	80 — 90
1/3 " (1 ") tweefħu 220 —	2	40	3	—	1/2 " (20 ") tabala . .			1	75 — —
1/3 " (1 ") meesħu 125 —	1	40	1	40	1/2 " (20 ") fċikklu appiav . .			—	— —
1/3 " (1 ") auſu . 105 —	1	10	—	90	1/2 " (20 ") sħah-zuħlu gall . .			2	40 2 20
1/3 " (1 ") firau 200 —	2	25	1	80	1/2 " (20 ") froħna linnu . .			1	70 1 80
1/3 " (1 ") rupju ruđsu milt. 1	80	1	80		1/2 " (20 ") brakka linnu . .			1	— 1 —
1/3 " (1 ") biħdeletu 240 —	2	50	2	60	1 mużzu linnu feħelu . . 5,— liħdi			7	50 7 —
1/3 " (1 ") " tweefħu mil. 3	50	3	50		1 " filku . . 14,75 —			15	— —
1/3 " (1 ") meesħu putraim. 2	30	—	—		10 puddu farkanas fahls . .			5	— 5 —
10 puddu (1 birħam) feena . .	4	50	3	—	10 " baltas rupjas fahls . .			5	— 4 60
1/2 " (20 mahṛz.) tweesta 330 —	3	50	3	80	10 " " fmalkas . .			4	80 4 —

Bri ħw drikkejt.

No juhrnallas-gubernementi augstas walidħas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Sensor. Jelgawa, tai 13. Januari 1858.
No. 6.

Amischu

Basnizas

Nr. 3.

peelikkums.

finnas.

1858.

Jaunas finnas.

No Pehterburgaš. Tasirr pateefs wahrdš, ka mantas kahriba labbu ne darra un s̄weh-tibu ne kahdu ne atnefs, un to arri mahza schis notikkums, kas nulle schè notizzees. Kahda augsta un baggata funga skrihweris, no sawa funga suhtihes, nefs 15 tuhks. rubetu pavihra naudā pee zitta kaupmanna, bet us zetta nesdamš leela pakke naudas iskriht. Kahds masaks tee-fas fungs to naudu atrohn, pazehlis mahjās pahnefs, un sawai gaſpaschais to rahda. Nu fazekahs leels dumpis; jo mantas kahriga tauna feewa gribb un gribb, lai wihrs to naudu paturr un ne atdohd tam, kam ta peederr, bet wihrs gribb un gribb at-kal to naudu atdeht, sinnadams ka, kas pazeltu mantu paturr, tikpat fohdams ka saglis. Wihrs ar sawu feewu trihs pilnas deenas tāhs naudas deht strihdahs; pehdigi tak labbais gars taunu garru us-warr, un wihrs panemim naudu un aīsnefs to tam, kam ta peederreja. Baggatais wihrs, kam ta pa-zehleja gohdigs prahs lohti patikke, schim atschkin-koja wiſſu to naudu. Rau, kahdi ihsti gohda wihi! Nu tas apdahwinahs tee-fas lungš gan pree-zigi dohdahs us mahjahm, bet us zetta dabbu dsir-deht, ka tas skrihweris, kas sawa Kunga naudu nesdamš bij pamettis, un ne sinnadams ka ta jaw atrasta, bihdamees no foħda ya tam bij pakahrees, tad tas tee-fas fungs pahrmettahs fewim tā sazzidams: Es jelle eſmu wainigs pee schi zilwēka nah-wes! Jo kād es to naudu ahtaki buhtu atdewis tam, kam ta peederreja, tad tas nabbaga skrihweris ne buhtu pakahrees. Ar tahdahm dohmahm kaudamees tas pahreet mahjā sawu naudu nesdamš, un ak tawu nelaimi! mahjās atrohn sawu gaſpaschu pee strikka istabā pakahrufes. Birna ne sinnadama wehl, ka wirnas wihrs effoht to naudu dabbu-

jis schinkotu un nikna par to ka wihrs to naudu bij atdewis, un dusmodamees par sawa wihra gohda prahu, bij pakahrufes!! Kad nu wihrs arri sawu feewu mahjās atrohn pee strikka nedishwu, tad tas pahrbihjees kriht atri klaht pee strikka, at-greesch feewu, un pakarrahbs no behdahm pahrmenis arri fewi pee ta paſcha strikka. Woi redji ko 15 tuhks to schi rubboli padarrijuschi?! Kālab? Tālab? ka teem naw bijuse ihsta labba tizziba, un ka tee sawu firdi tai mantai un ne tam Kungam sawam Deewam bij padewuschi. Ne eſſi mantas-kalps, bet Deewa-kalps. Schis Kungs kewi ne pohtihes, bet palibhsehs un s̄wehthihes. Lai eet kā eedams, sawai Deewa dohtai dīshwibai ne buhs tew gallu darriht; kas pats nahwi darrahs, tas sawu dweh-feli wellam dohd. To mahzees no schi stahsta.

E. F. S.

No Wiħnes. Nadezka lepnās behres arri Generaki un augsti fungi bij suhtiti no wiffahm semmehm. Ir kahdi Kreewu Generali un saldati bij aīs suhtiti. Ne-isteizams leels tauschu pulks bij sanahzis un warren preezajees par scheem muhsu farxa-wiħreem, kas pee saħra preegħijschi nomettu-schees zeffihs, sawus pahtarus nojkaitijschi un to saħru kād skuhpistijuschi. Wissas azzis affaras effoht spihgojejuschees preezadamees par scho wiħru Deewabihjigu prahu; jo zits neweens tā naw darijs ka schee.

No Ċistreikeru. Keisers nu nowehlejis ewangeliuma tizzigieem Wiħnē no piert un taiflxt fewim iħpa-schus kappus, jo lihds schim teem tur taħda weeta ne-kād wehl ne bij nowehleta. Ewangeliuma draudses hamettu-schus us tam 7500 għall-schus un kappus us-taifjujschi; bet schelgis Keisers teem to naudu atdewis un schinkojis no sawas mantibas. Par isē, kār baggattem pahlek kām dahrgi un wiffadi jaunki

pufchot i kappi, allasch kappi aplaupiti tappufchi un ne warrejuſchi to besdeewigu grehzineku useet. Nu isdewees tahs fw. weetas laupitaju fanemt un redſi — bijis pats kappa uſraugs un apkohpejs. Al tawas besdeewibas!

No No hmas. 1857 gadda ſchinni Kattolu tizgibas galwas piltatā dſihwojuſchi: 1350 preesteri, 2391 muhki un 1930 muhku jumprawas. Tad warri ſaprast zik baſnizu un klohſteru tur irraid. Palaffees Eiropas iſtahſtſchanā, lappā 49, 50, tad redſi zik tur baſnizu un klohſteru, jebſchu nu tikkai 180 tuhſti. zilweku.

No Awrikas. Kaut gan ſipri aileegts Nehgerus Awrikā pirk un par wehrgeem iſdoht Amerikā un tahdi fuggineeki us nahwi tohp teſſati un tamdeht pee Awrikas juhmallahm allasch ſtahw un wakte Enlenderu karra fuggi, taſchu ne warr tik aplam leelu juhmallu deen, naſt iſſargaht, un kaut jan ilgaddus daudſ tahdu fuggi ar wehrgeem tohp panemti. tee fuggineeki pakahrti un tee nabbaqa Nehgeri (Mohri) brihm palaiſti, tad to-mehr iſgaddus daudſ tuhſtoſchi Nehgeri us Ameriku tohp nowesti un kā lohpi tirgū vahrdohti; arri no Amerikas iſtahſtſchanas gan ſinneet, zik gruhti tur teem nabbaqa Nehgeru wehrgeem eet. Taggad atkal pee Awrikas waſkara juhmallas Enlenderu karra-fuggis dſinnis leelu fuggi ar wehrgeem pee-lahdet. Schis nu behdſis us feſlaku weetu fur ſeelaſ Enlenderu fuggis ne drihſtejiſ eet paſkak ta-deht ka uhdens naſ bijis deesgan dſiſch. Lai lah-dinſch teem ne buhtu tik ſmagis un abtraki warretu behgt ſche rasbaineeki juhrā cegahſuſchi 8 ſimts nabba-ga Nehgerus!! Bet nu Enlenderi no fugga nozehluſchi maſas laiwas un derviſchees wehrgu fuggim paſkak. Tad tee besdeewigee uſſkrejhuſchi ar ſawu fuggi us juhmallu un aſbehgufchi pa meschu. Enlenderi fuggi wehl 4 ſimts Nehgerus atradduschi, kā filkes tur ſakratus. No teem 8 ſimteem leela puſſe noflikuſchi, tee zitti mallā iſpeldejuſchi. S—z.

No Kohneſſes.

Eſsam deesgan laſſijuſchi kā tee Deewa behrni tuwumā un tahtumā pa mallu mallahm to ſchehligu debbes Lehmu par Winna leeleeem darbeem flawe un teiz, bet no ta ko Winsch muhſu widdū, muhſu

draudſe darrijis, mehs kaut gan jan ilgi daudſ lab-bumu no Deewa un zilweku rohkahm ſanehmufchi, wehl ne eſsam runnajufchi. — Jan buhs kahdi 10 gaddi ka tas Rungs muhs eepreezinaja zaur to, ka mums ta wezza no deenas naſtas nogurruſcha ganna weetā jaunu gannu dahwaja, kā ſeen neween muhſu dwehſeles baſnīzā ar ſpehzi geem ſpreddikeem pa-barro, bet arri daschu ſwehtigu darboſchanu muhſu draudſe uſſahzis. Bet ta debbes tehwa ſcheligaſ ſprahts muhs arri apdahwinajis ar jaunu dewabih-jigu Leelkungu, kā ſe ween ar lehnibū paht mums walda, bet arri ta par muhſu labbumu gaſhda, kā, ja ween paſchi paſlaufam un iſdarram winna lab-bus padohmus, mehs teſcham labbi wārram dſih-woht. Winna ſcheligaſ padohms irr, ka mums ne buhs ſawas ehkas taſiſt bes labbas grunts bet laikā aktinus peewest, labbus juntus likt, ar maſ malkas kurrinamas labbas krabjnis taſiſt, glihtus gaſchus lohguſ ſawahm lihds ſchim duhmu vil-nahm iſtabahm likt, un tahs par weſſeligahm mah-jahm padarriht; arri muhſu lohpu luhtis buhs mums labbaki eetaſiſt, prohti druzin gaſchakas un par widdu ſilles un reddeles. Pee wiſſahm ſchahm waijadſibahm dabbujam mehs valihsibū no wiana ar kohkeem, ſalkeem, glahſehm, preekschlohgemeem u. t. j. pr.

Bet ne ween mums par ſcho labbumu ko preeza-tees, mums wehl leelak's labbums rohkā ſahzis. Muhſu augſt. zeen. Leelkungs to laizigu labbumu kohpoht, arri wehrā lizzis muhſu nabbadſibū garri-gas leetās. Jo lai gan muhſu zeen. mahzitais jan agrak eefahzis par to gaſhdaht, ka lai kātā mahjā buhtu fw. Biſhele, bet pebz ta ſpehla kā ſwinam irr, wehl tas ne bija paſpehjams. Tad augſt. zeen. Leelkungs likke wiſſas iſtabas zaur eet, un kur ſweh-tu Deewa wahrdū ne atradde, tur likka iſdalliht, jaunas derribas grahmatas. Al kaut mehſe ne ween grahmatu ſanehmeji bet arri tahs dahrqas dwehſe-leles barribas hauditaji buhtum!! — Bet Deewam gohds! neween leeleem ſchi debbes maife gahtata, bet arri muhſu behrneem ſchis pats muhſu zeen. Leelkungs mu iſchā ſkohlu eetaiſija. Jan taggad peektu ſeemu muhſu behrni tur pulzejahs. Pa tahm 4 pagahjuſchahm ſeemahm 96 behrni ſchai ſkohla mahzijuschees. Schai ſeemā no jauna pee-

nahkuschi irr 24 b. pawissam 120 behrni. Labs
pnzinsch behrnu-sirfninu kas te us to Tehwu aug-
stibâ lohjitas tappuschi. Wissi schee behrni lihds
schim dabbujuschi brihwskohlu, un wehl turklaht
2 reis deenâ no zeen. Leelkunga pusses filtu ehdeenu.
Pateesi irr seels labbums preeskch muhsu draudsi
un daschi wezzaki pateiz ar firdi un mutti zeen. Leel-
fungam un tam, no ka ween wijs labbums nahk.
Bet woi wissi scho peemekleschanas laiku atfist un
par to preegajahs? Deewam schehl, wehl gaddahs
muhsu starpâ, kas tik tamdeh behrnus mahza un
skohlâ tikkai knappi weenu seemu fuhta, ka lai tee
warretu mahzitajam vahrklauschanas deenâ atbil-
deht un ne tamdeh lai behrni paleek gudri, tizzigi
un pateesi deewabihjigi zilweki. Mihki wezzaki,
kas juhs tik dauds gaddus puhlejetees, kamehr juhs
fawu behrnu meesu isaudsinajeet un fawus behrnus
ismahzeet laizigöd darbös, un gan labbi sinneet zif
gruhti ar to eet; ka juhs gan warreit zerrecht ka
skohlmeisteris jausu behrna galwu, firdi un dweh-
feli skohlâ par weenu weenigu seemu spehtu
ismahziht un isaudsinahf pee stipras tizzibas un ih-
stas Deewabihjaschanas. Woi ta dwehsele abtraki
un weeglaki isaudsingama ne ka ta meeja? Jeb
woi ta behrna dwehsele jums masak ruhp ne ka win-
na meeja? Tamdeh ne atraujeet un ne pa-ihsinajeet
faweeem behrneem to paht wissu wairak derrigu
garrigu un fwehtu barribu — to dshwibas
maisi kas irr Kristus tas Deewa Dehls un winna
swehtais wahrs, — ko kristigi un deewabihjigi
gahdataji, fungi, dwehseles ganni un skohlmeisteri
juhsu behrneem skohlâs un Deewa nammâ no
mihlestibas gahda. Deewam un waldineeleem par
to no firds pateikdam, fuhheet fawus behr-
nus skohlâ — fuhheet tohs ihstenâ un peenahk-
mâ laikâ, un suhdseet fawa Kunga un Deewa pa-
ligu un swehtibu pee tam, tad labbus auglus fawâ
laikâ no tam pateesi plaujeet itt baggati. B-d-ff.

greece. Un kad ta nu fawu Pestitaju bij atsinnuje,
tad tadehk, ka tik wehlu bij fahkuje Winnu mih-
leht, ta to ihsu laiku, kas tai wehl wirs schihs pa-
faules bij atlizzees, labbi gribbeja wehrâ nemmt
Winnu teikt un flaweht un Winnam ar mihlestibas
darbeam falpoht, peeminnedama ta Kunga wahrdi:
(Matt. 25, 40): „ko effat darrijuschi weenam no
scheem Manneem wijsmasakam brahtam, to Man-
nim effet darrijuschi.“ Ta nu, kad tai firds at-
wehrabs, ta gan ar behdahm runnaja no fawas pa-
gahusches dshwoschanas un schehlodamahs fawus
grehkus peeminneja, bet tomehr ar preeku fawu zer-
ribu apleezinaja, ka tas Kungs Jesus Sava no-
pelna labbad tatschu winnu usnemfchoht un tahs
taisnibas drehbes un to gohdibas-krohni winnai
nowehlefchoht. Bet runnahaft ta dauds ne runnaja;
us to dauds wallas ne bija. Jo kur tik kahdus
sinnaa neweffelus un behdâs effam tur tohs aprau-
dissi, kohpe un ar Deewa wahrdi eepreezinaja, un
jebeschu patte tik nabbaga bija, ka no ta ween tille,
ko zittas schehligas firdis tai atmette, tomehr ar-
ween wehl ko taupija un atlizzinaja, jo nabbageem
ar to palihdscht. Un fawas luhgschanas ta nekad
ne aismirje nabbadinus, fehrdeenus un tohs tum-
schus paganu lautinus peeminneht, lai Deewa par
teem apschehlotees. Ta winna ar mihlestibas-dar-
beam fawas deenas pawaddija un eeksch teem tee-
scham baggata bija.

Bet us reissi Babbe palikke lohti flimma, ta ka
fawu kahjinu nekur wairs ne warreja zelt, bet us
gultu bij jaguss. Ta tur gulleja dauds deenas un
dauds neddelas, ilgu, ilgu laiku, kamehr tas Kungs
to zaur swehtigu mirechanu no schihs wahrgschanas
atraisija. Un re, wissi scho wahrgschanas un
gruhtas zeechanas laiku, Babbe tahda pat meeriga
un preeziga bija, kahda bij bijuse, kamehr wehl
warreja staigaht un neweffelus un nabbadinus ap-
raudscht. Winna dauds Deewu suhdse un swehtas
dseefmas nn swehtu rakstu wahrdus ko galwa bij
mahzijuschi, skaitija; ta peeminneja arri wissi
baggatu Deewa schehlastibu ko fawâ muhschâ bij
peedshwojuse, wissas tahs labbas un swehtas lee-
tas, ko bij dabbujuschi mahzitees, un to labbu,
swehtu semmi, us kurreni nu gahje, jo „zelch bij
tai appalch kahjahn.“

Pazeeschana labba Deewam falposchana.

Babbe jaunâs deenâs ne ko dauds par fawu Pe-
stitaju ne bij behdajuje. Bet tas labbas Gans, kas
fawahm paklihdufchahm awim pakkat eet, tahs
schehligi un firdigi melkedams, ir schai dwehselei
pakkat gahje, kamehr wezzumâ to pee fewis pec-

Tad nahze kahdu deenu wezs draugs, skohlmesteris, kas to ilgi bij pasinnis un winnaas ne apnikuschu mihlestibas - darboschanohs arri sinnaja, winnu apraudsicht. Schis lohti brihnijahs, ka winna wezza kaimite, kam leelaka preeka ne bij, ne ka behdigus apraudsicht, taggad tik rahma un meerriga un preeziga us sawahm ziffahm gulleja, un fazzijs, ka ta winnai gan gruhta pahrbaudishana eshoht, ka nu no weetas ne warroht kustehnt un bes wissa darba jastahwoht. Bet Babbe tam atbildeja: „Itt ne mas ne, mihtais draugs! Medset, kamehr weffela biju, tad dsirdeju to Kungu deenu no deenas mannim fakkam; Babbe, eij us scho, eij us zittu weetu! Babbe, darri scho, darri to! un biju radduse Winnam paklaufihtzik spedama. Un taggad, kamehr fslimma esmu un wahrgstu, to Kungu dsirschu ikdeenas mannim fakkam: Babbe gull meerrigi un kahse! un es Winnam paklausu. Ka tad mannim tas nu warretu gruhti buht, manna Kunga prahtu darriht?“

E-r-d.

Luhkas Schorts.

Kahdā leelā Enlanderu pilsschta wezs pasihstams mahzitajis, ar wahrdu Blawel fazzijs spreddiki par teem Bahwila wahrdeem: Ja kas nemihk to Kungu Jesu Kristu, tam buhs nolahdetam buht. Maranota (1 Kor. 16, 22) un runnaja ar warrenu spehku. Kad bija heidis, tad kahdu laizinku tihri apstahjahs un valikke pawissam kluusu. Wissi, kas klah bija, satruhkuschees gaidija, kas nu buhs. Us reisi gauschi raudadams winsch fazzijs: Mihti, man waijadseja juhs atlaiht ar svehtishanas wahrdeem; bet ka es juhs warru svehtiht, sinnadams, ka juhsu starpā dauds irr, kas pawissam nemihle muhsu Kungu Jesu Kristu. Ka es, zilwels buhdams un Deewa kalps, ko Deews pats nofohda? Jrr rakstibts: Maranota, nolahdehts lai irr, kas to Kungu Kristu nemihk. Raudadams nu sawarohkas preeksch azzim turredams, winsch nofehdahs un isfauzahs: Es ne warru svehtiht. Nolahdehts lai irr, kas nemihk to Kungu Jesu Kristu.“

Weens baggats kohpmannis, scho wahrdu dsirdedams, apghibe, nokritte semme, un tikkō ar leelu puuhlinu winnu ainsneffe prohjam.

Luhkas Schorts, tobrihd 15 gaddus wezs, bija klah. Tehws un mahte winnam dsilhwoja Dartmouth pilshatā un bija baggati laudis. Bet schis Luhkas sawā jaunibā jau leels palaidons, dsebrejs un dauds netikls. Blawela wahrdus dsirdoht, tee ka naglas eelihde wiina sirdi. Winsch tai reise ar sirds-fahpehm par sawu nelahdsigu dsilhwoschanu nogahje no tahs weetas. Bet ar saweem brahli-scheem dsilhwodams winsch drihs peemirfe Blawela mahzitaja wahrdus. Palaidons bijis, winsch ka palaidons dsilhwoja. Par matrohisi palizzis winsch dauds gaddus ar kuggeem staigaja wissas pafauls mallas, un kad jau labbi wezs bija, tad semmes-stuhri fewim mantoja eefsch Amerikas, un tur arri apprezzejahs. Winnam labbi klahjahs pehz pahrtishanas. Deews winnam arri dewe labbu pulsiniu behrnu, un winnaem bija wesseliba un stipti lohzelki, ta ka simts gaddus wezs sawu tibrumu strahdaja. Azzis, aujis, wissi lohzelki wehl pee labba spchka, bet winna dwehsele ka ar tumfibu apklahta. Pehz laizigahm mantahm winna warreja baggatu nosaukt, bet pehz sirds un dwehseles winsch bija tumschs un nabbags. Jesajas wahrdi (65, 20) winnu sihmeja: Weens jauneklis simts gaddus wezs buhdams nomirs, bet weens grehzineeks simts gaddus wezs buhdams taps nolahdehts. Ne muhscham basniza ne gahje, Deewa wahrdeem neklusija; rihta- un waffara-pahtarus pee winna ne dsirdeja; no Deewa luhgishanahm neko ne sinnaja. Tur ta bija, ka Apustuls Bahwils Ewesereem raksta: „Juhs bijat bes Kristus, schkirti no Israëla draudses, un svechhineeki no tahn derribahm tahs apfohlischanas kurreem ne bija zerriba, un kas eefsch pafauls bija bes Deewa (Ew. 2, 12). Un tas praweescha wahrdus arri pee winna bija pilna spchka; Teem besdeewigeem ne irr meers (Ei. 48, 22). Lai gan winnam pehz zilwelu nodohmaschanas labbi klahjahs, tad tomeht to ihstenu Deewa-meeri winsch ne pee fewim, neds arridsan pee teem sawejeem redseja.“

Bet tas Kungs winnu ne pamette. Winsch winnu melleja ta, ka labs gans sawu pasudduschu jehru mekle.

(Turplikam wairak).

D-r.

Awischu

Missiones

Nr. 3.

pceliffumis.

sinnas.

1858.

2. Gobata sinnas is Jerusalemes.

(Statues Nr. 2.)

Lai dsirdam pascha Gobata sinnas, ko ihſi ta fanemmam: „Ja juhs, mihi brahki, paſchi buhtu Jerusaleme, raudſiht ko tas Rungs ſchē irr darrijs, tad juhs gan ne redſetu nekahdus leelus brihnūmus, tomehr juhs eraudſitu daschas winna mihleſtibas ſihmes, no kurrāhm warretu nopraſt, ka tas Rungs wehl taggad grebzineekus mekle. Pee mums irr tahs deenās, kurrās til ween wehl masas leetas irr redſamas; tomehr pehz ta Praweſcha wahrdi, arri masas leetas ne buhs nizinaht; jo no maſa finnepa graudina, pehz winna apfohlifchanas, buhs is-augt leelam kohſam.

Juhs finnat, ka ewangeliuma biskaps Jerusaleme irr eezelts, lai tahs dasch-dachadas ewangeliumatizzibas, ſchai ſwehtā weetā, no kurrās muhſu wiffa pestiſchana irr iſgahjuſi, parahditu, ka tahs garrā irr faweenotas zaur tizzibas un mihleſtibas ſaiti. Un gohds Deewam! ſchis pirmais eefahkums irr labbi iſdeweess. Mumſ ſcheitan gan til ween irr kahdi 30 Wahzeſchi; bet lai pulzinsch irr maſs, ſchelaſtiba pee wiameem irr leela; tee paſluddina fawu Rungu ne ween ar wahrdi, bet ar ſawu dſhwofchanu. Ar faweeem Culenderu brahleem, mehs dſhwofjam kristigā draudſibā. Basnīzā Deewa wahrdi tohp noturreti Wahzeſchu, Culenderu, Ebreeru un Araberu wallodā, un preeks irr redſoht la muhſu maſa pulka, zilwei no daschadahm tau-tahm un wallodahm, ſewi sinnahs par weenu Deewa ſaimi eelfch Kristu.

Juhs arri sinnat, ka ta ſlaidra ewangeliuma mahziba atkal atſkann Zianas kalmā, lai tahs pa-

ſniddufchais awis no Iſraēla nomma, atkal tiktu aizinatas pee fawā ganna un biſkapa ko tahs irr atſtahjuſchais. Bet ja käs gribb ſapraſt, kahds ſchis darbs irr, tam jaſinn un ja-apdohma, kā ſchai na bba gai tautai klahja h̄s, kurras ſtarpa mums ta Deewa wahrdi ſehklu buhs kaiſiht. Par wiffeem Juhdeem wirs ſemmes, Jerusalemes Juhdi irr wiffu noschehlojami. Winnu irr kahdi 20 tuhf. käs no wiffahm paſaules mallahm ſanahkuſchi, un pa Jerusalemi, Liberiū un Ebronu dſhwodami, irr eekrittuſchi tai wiffu-leelakā nabbadſibā ko ween warr dohmaht. Darbu, jeb ammatu winneem ne-kaſha naw, tadeht winni til ween dſhwō no tahm mihleſtibas dahwanahm, ko no ſaweeem brahleem no zittahm ſemmehm dabbu, jeb no nabbagu dahwanahm, ko no Eiropas reiſneekem deedeledami falaffa. Gan winni us wiffahm paſaules ſemmehm weenumehr fuhta ſawus Rabbineru mahzitajus, käs tur no ſaweeem brahleem palihdsibas mekle un arri baggati dabbu; bet ſchee Rabbineru pahnahkuſchi Jerusaleme, paturr paſchi ſewim to leelaku dallu, ta, ka ja ſchō mantu iſdalla teem 10 tuhft. Juhdeem, iſklatr nammatehw̄s til ween dabbu pahru dahldexu us wiffu gaddu. Un kur kahds no ſaweeem raddeem iſ zittahm ſemmehm naudu dabbu, tur tudat tai paſchā deenā Turku wirfneeki aiseet us ta zilweka mahju, un wiannat atnemm to naudu, un ja ſchis ne atdohd, tad leek zeetumā; kād zitti Juhdi tahdu leetu Turku Gubernateram ſinnamu darra, tad ſchis gan leekahs wiffu iſmekleht pehz taſnibas; bet zeetumneeku atlaidis, woi naudu at-dewis, wiſch us to zilweku faktta: Ja es par tewim til daudi eſmu darbojees, tad tewim arri peeklah-jaſ, fawu naudu mannim atſtaht, un — Turku

waldineeleem naw ko pretti runnah. Ta pec scheem nabbageem zilwekeem, bads un vohstis irr tik leels, ka to bes firds-falaufschanaas ne warr redseht. Tehwi un mahtes staiga apkahrt ar faweeem behrneem, bahli un hadda nomehrdeti un dauds irr, kas mirst tihra hadda. Gan mehs missianari, tahlas winna behdias darram fo spchdam; bet schis masums irr ta ka smilchu graudinsch, jo wairak kad mums jaw dauds jagahda par faweeem pascheem atgreeteem Juhdeem. Wehl schinnis paschais deenas, kahds nabbaags Juhds atwedde pec man fawu mihiigli, 8 gaddu wezzu meitinu, luhgdams lai es to paturroht, un ar to dorroht ka gribbedams. Firds man-nim eeschehlojabs, ka pretti stahweht ne warreju; un raugi, jaw ohtra rihta, kahdi 10 tehwi bij klahrt ar faweeem behrneem, lai es wissus tapat paturroht.

Firds luhest redsoht, ka schee alli zilweki arween wehl us zilweleem pakaujahs, bet ne us to Kungu. Scho wassarn winneem nahze ta finna, ka boggats Juhdu wihrs. Mohsuus Montewiore no Parises, nahlfchoht us Jerusalemi ar 200 tuhst. dahldru, winneem par labbu. Dauds reisehm, kad walloda isgahje, ka winsch jau effoht atnahzis Joppa, tee leebleem pulkeem winkam gahje pretti pa Joppes zellu, gribbedami winnu apsweizinahf ka fawu Pestitaju. Ja winsch buhru teizis, ka winsch effoht tas Pestitajs, tad tee to buhru tizzejuschi, un wissu darrijuschi vehz winna pawehleschanas. Betzik lohti winni fabihjabs, kad winsch atnahzis, teem teize, ka schoreis teem ne gribboht doht naudas, ka zittam reisehm to bij darrijis, bet semmes pirk, lai tee ar fawahn paschahm rohkahm fawu maiß warretu pelniht. Tee to ne gribbeja dsirdeht bet kleedse: Schodeen, schodeen mums mises waijaga preeksch faweeem behrneem." Kad tee winna padohmu ne mas ae gribbeja peenemt, tad winsch atkal aissgahje, redsedams ka tee ihstenu labbumu ne gribboht peenemt. Dauds Juhdi tad fazija: „Kad missianari mums ne warr palihdseht, kad winni tomeht klu-fahs muhsu schehlochanas, bet schis muhs arri ne gribb klaustees." (Turpsikam veiguns). F. S—g.

1. Ta affinaina firds.

(Stances Nr. 4.)

Masa Indijas meitina kahdu deenu spchledama sehdeja preeksch durwim. Bij boggatu lauschu

behrms, bet ne palihdseja tehwa baggatiba neko, gaddijahs to deenu, ka nikni zilweki garram eedami to meiteni redseja weenu paschu sehscham, aibahse winnai muttu, un laupidami aiswedde fewim libds. Laikam gribbeja naudu pelniht, to skaistu glihtu meitinu pahrdohdam, un ta winna itt tahlu aiswesta nahze weenai boggatai feewai rohkä, kas fawâ tizzibâ wiltigan praweescham Muämedam falpoja. Meitina tilke mahzita wissas mahzibâs, ko Korans rahda, tilke turreta ka paschas behrns, un winnai nekas ne kaitaja. Bet us reis, bij jau labbi pa-anguji, winnai tas nahze prahtha, ne finnaja patte, kur nahzis, kur ne, ka effoht leela grehzi-neeze, ka winnai waijagoht pestishanas. Maises mahte darrija ko finnadama, winnai tahs behdigas dohmas preezinaht. Liske nahkt burvjeem un sihlneeleem preekschä, kas rahdija sawas wiltigas gudribas, liske nahkt danzotajeem un lehlatajeem preekschä, kas danzoja us leelu garevu virvi, un groh-sijahs rinkli preeksch winnas, itt ka rattinsch ap fawu paschu affi, — bet kad ne, tad ne; newarreja meitina tahs behdigas dohmas panemt; firdi ween graude leelakas fahpes. Tad atnahze Muämedanexu preesteri, tee mahzija ar fawu waigu greestees us Melku, Muämeda pilsehru, un leelus garevus pahtarus noskaitiht deen' un nakti, bet neka — firds ar to ne palikkis wis weeglaka. Tad meitina uskehre to padohmu tahu, ka winna firds meeru ne warroht dabbuht dehlt tam, ka fawu tehwu tizjibu astahjuji, jo winna bij Indijeru behrns. Nu mises mahte liske nahkt Brahmini, Indijas preesteri, — bet tas, ka ka nahzis, nolahdeja to meitinu ar bresmigeem labsteem tadeht, ka effoht tehwu tizjibu nonettusi. Nu sohlija naudu, tad ne nolahdeja wairs, bet mahzija ta: „ikdeenas tew waijaga teem debbesu Deeweem weenu pukku uppuri uppureht, un teem welleem ikneddetas weenu ahsi."

Indijas karsta saule aug pukkes til glihtas un brangas, ka mehs ir dahrstu-nammis ne dabbujam redseht, tadeht arri wairak dsihwo ar tahn pukkeliha laudis, un katrai puk ei irr fawu wahrs un fawashme. Indijas laudis ta ka tunnadamini tunna zaur pukkeliha. Kad behrns gribb tehwan parahdiht fawu mihiestibu, tad dahwa pukki, kas rahda behrna mihiestibu, kad diaugs fawam draugam gribb preeku

dariht, tad dahwa pukku-puschki, kas rahda bruh-tes mihestibu, ustizzibu u. t. pr., kad behdās zil-weli preeksch saweem elkeem sawu firdi gribb isgahst, tad to elka bildi puschko ar tahdahm pukkehm, kas rahda behdigu falaustu zilwela firdi. Tāpat tad nu schai meitina bij ja-uppure ildeenas pukke, kas rahda affinainu firdi. Kristus laudis, woi jums naw schehl. Afinainu firdi schi nabbadsite gribbeja uppureht, un ne finnaja kā stahw raf-stihts: „tee Deewa uppni irr weens fatreelts gars, weenu falaustu un sagraustu (affinainu) firdi tu Deewa ne smahdeji.“ Woi jums tas ne Terrahs firdi? juhs Kristus draudsneeki, kas paschi sawās affins-wainās effat dseedinaschanu dabbujuschi? Jeb, woi juhs dohmajeet, ka schi nabbadsite dabbuja dseedinaschanu ar to pukku uppuri, ko uppureja elkeem? jeb atkal, ka tohs wellus warreja merinah ar to ahst, ko ikneddetas uppureja? samehr stahw rafstihts „ka neds zaur ahshu jeb tellu affini, bet zaur sawu paschu affini Kristus muhschigu pefischchanu irr sagahdajis preeksch wissas pafaules.“

Ilu, mehs Deewam pateizam, ka arri schi pafuddusi dwehfselite wehl dabbuja pee-ēet pee to schehlastibas krehslu, un ta wehl apschehloschanu dabbuja un schehlastibu atradde par palihdsibū ihstenā laikā. Kad winnai ne palihdseja ne tas pukku-ne ahsha-uppuris, tad isdille sawās meesās deenu no deenas wairak, un kad papreeksch bij seedusi kā rohsite, tad nu wiss winnas glihtais flakstums suddin nosudde, tā kā wisseem laudim, winnu usfattoht gauschi palikke schehl. Kad gaddijahs kahdu deenu, ka nabbags pee winnas durwim mainī luhgdamās un dabbujis, winnai atdewe jo dahrug mantu. „Meitina, tā winsch fazzija, eij tu pee Kristian funga, tas irr jau daudseem palihdsejis, kas pee winna nahkuschi, un es pats efmu redsejis kā laudis breefmihi kriht us to wahrdū Jesus, ko winsch fluddina.“ Kristian funga bija missioneers! kas nezik tahu no tahs weetas Kristu fluddinaja to kristu fistu; meitina ne dewahs meerā, samehr tilke pee winna klah, samehr dabbuja to preezas wahrdū dsfirdeht no Jesus „kas nahjis tohs pasudduschiis mfkleht un svehtus dariht.“ un winna kritte missioneerim pee kahjahn un luhdse: weddi man arri pee Jesus, lai winsch manni uskennim un

fwehtu darra! Un Kristians winna peewedde pee Jesus, un winna dabbuja meerū sawai aſſinari-nei firdi, un kad svehtā kristibā Jesum tappe noswehtita, tad winnas wahrdū nosauze: Ananda, tas irr „preeks un lihgsmiba.“ —

J. S.-g.

Zeenigi Alvischu apgahdataji!

Weena gohdiga Alvischu lassitaja, wezza atraitne (no S. g. . . .), ar leelu firds preeku un ar dauds karstahm affarahm Alvisēs no missioneeru leeleem un gruhteem darbeem irr lassijuſe, un lohti brihnijufes par to stipru un karstu tizzibu, ko Deewa wahrdā zaur scho kristigū wiheru mittehm tik daudskahrt paganu dwehfselēs irr eededsinajis. — Scho tizzigu lauschu preekschihme winnai pee firds gahjuſe un wehlejahs arri labraht kaut ko pee Deewa walstibas pastrahdaht, bet wezza un wahja buhdama, winnas darbini dauds taklaki ne warr sinegt, ka lihds fawa mahjokla fleegnui. Tapebz winna man-nim no sawās nabbadsibas to mehr weenu rubbuli dewuse un luhguse, lai jums to nosuhtu preeksch missioneereem. Lai nu schi dahlwana tam Rungam buhtu patihkama it kā tahs atraitnes graffis! Bet luhdsam, leezeet scho grabmatu Alvisēs, par finnu tai dwejai, ka winnas dahlwana rikti nogahjuſe un iti kā k. h. a parahdischana. La juhsu missionees finnas ne valēk bes labbeem augleem. R.

Schai kristigoi Alvischu lassitajai no firds pateik-dami, arri pateizibū dohdam teem zeen. Alvischu lassitajeem no Sz—I draudses Leischōs, kas 5 rubl. f. ir teem no P. It. . . . draudses (K) kas 8 rubl. 50 kap. — no Kalm. . . . dr. kas 5 rubl. 50 kap.; — tam kas 1 rubl. ar pasti atfuhitijis, preeksch missioneerem atfuhitijuschi. S.-g.

Kā Betanias draudē Amerikas semmē zehluſees un auguſtī.

(Stat. Nr. 4).

1850.

1850tā gaddā daschas behdas Betanieescheem us-kritte. Bemafike mirre, aiseedams sawejus pa-mahzidams, lai missioneerim paklausoht.

Ap to paschu laiku brandwihna prezziineeki zeemā peemetahs un nabbageem Pine River-laudim karstu pirti kuhre. Ar leelu wilshau un kahrdinaschanu nabbagus kautinus tā wihe, ka 3 neddelas weenā dserfchanā ween dsihwoja un fawas rihfles ar brandwihnu ween skalloja. Jauneklus un behrnus gan drihs ar warru spedde pee dserfchanas. Un kad Baierleins scheem wella kalpeem pretti turrejabs, tad şhee winnu isfmejje un apdraudeja. Turklaht ar leelu darboschanu un steigfchanu missionars fawu wesselibu bij famaitajis un ne zerreja, ka ilgi wehl palikfchoht par dsihwotaju, bet ka fawas gailes drihs pabeigfchoht. Schinnis behdās Baierleins luhdē, lai winnam suhfoht beedri, kas winnam lai valiktu par paligu un par weetneku, ja Deewā winnu paschu ataizinatu. Schi luhgşhana pehzlaikā arri tifke paklausita.

Tomehr arri schim aßaru gaddam faws preeks bija. Prohts kahds kauschu pulzinsch ap missionari bij salassijees un wiffahm behdahm un pahrbandischananahm par spihti no wiina neschkibräh. Turklaht arri 2 fewas, 4 meitas un 1 jauneklis luhdās lai winnus kristijoht. Schinni paschā gaddā arri 3 behrnini un kahda aksa, gandrihs 100 gaddus wezza mahte tifke kristiti.

1851.

Arri schinni gaddā Baierleins wihrischki paganu buhšchanai pretti turrejabs. Itt ka juheras wilai zellahs un kriht, tapat arri Baierleina zerriba zehlahs un kritte. Daschureis jau winsch dohmaja, ka nu wiss effoh pagallam, daschu reis atkal, ka nu wels effoh pagallam isdīhts. Un pasdees Deewam pehdigi isdewahs, wels ilgati wairs ne warreja pañest tohs fwarrigus zirteenus, to Baierleins or Deewā wahrdā sohbinu winnam uswilke. Paganu beskaunigi fwewhtli suddahs lihds ar wiffahm negantahm blauschanahm un dserfchanahm. Deewā wahrdū mihtotaju flosils wairojahs tā ka ar flosils istabu wairs nepektifke. Baierleins nu nehmahs baltu basnizinu uszirst. Naudas gan ne bija, bet kahds kristigs kaupmannis winnam naudu aisdewe. Ar darbu labbi isdewahs un wehl tanni paschā

gaddā basnizina lihds ar wissu tohni bij gattawa. Un basnizas pulstens swehdeenās nu fa-aizina is-flihduſchus Indianeschus pee Deewā wahrdū flauschanas. Basniza ar wissu pulsteni makfaja 299 rubl. fudr. Bet finnema leeta: parradi ja-makfa. Kur nu nemt naudas? Deewā patē gahdaja. Zitti Deewā walstibas draugi, ir tahdi, kas no Baierleina basnizas buhveschanas itt neko ne finnaja, naudu suhija. Arri mehs Gaujeneſchi tanni paschā gaddā Baierleinam 26 rubl. fudr. bijam suhlijfchi. Bet woi tad mums prahā buhlu ſchahwees, ka tam Rungam schi nauda waijadſeja, ka lai Baierleins fawus basnizas parradus warretu makfah? Kas to dohs! Pehzlaikā zaur paschu Baierleinu ſcho leetu dabbujam finnajt. Al tawu Deewā brihnumu! Baierleinam waijaga naudas bes kaweschanas. Mehs no ta itt neko ne finnane juhtam, bet tomehr naudas winnam ſtellejam. Woi nu Deewā nelohka zilweku ſirdis ka uhdens uppes? Basnizina arri jauki tifke ynſchfota. Wahzsemneeki suhija altari un kanzeles dekkli, krusta ſista Peſtitaja bildi, lukturus un bikkeri.

Nu jau 40 kristitas dwehſeles atraddahs. Ar meldinu dseedaſchanas arri ittin labbi isdewahs, jo masee un leelee behrni un ſirmgalwi labprahmahzijahs. Deewā kalpoſchana valikte jo gaddus jo jauka, basniza ikswehdeenās bij pilna un retti ween kahds atrahwahs. Deewā wahrdus kautini wiffaugtakā gohdā turreja un Deewā wahrdū ſluddinataju, fawu mahzitaju, karsti mihtoja. H-n.
(Turplikam beigumō).

Suddinaschana.

Jamplils pagasta teſča usoljina wissus tohs, kam kahda tafna prassifchana buhlu pec tāhs aſtahtas mantas tabs Jamplils Baltas Brutes mabjās nomirenschus pee Klizzunnischas pederrigas atrautnes Unnes Unnes (tohs mantas webetiba irr noſpreesta lihds 23 rubl. f.) ſhi peeteizahs lihds 1 mō Merzi f. g; jo weblaki ne weenu wairs ne klausib.

Jamplils pagasta teſča, tai 21 Janvari 1858.

(S. B.)	K. Schepsly, pag. mezzakais.
(Nr. 46.)	E. G. Monkewitz, pag. ſkrifh.